

Практична робота 17

ТЕМА: «Загальна характеристика декоративних рослин»

Мета роботи: Опанувати загальну характеристику: господарське значення, особливості використання та поширення декоративних рослин.

Матеріали та обладнання: підручники, електронні інформаційні ресурси, довідники.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Декоративні рослини – культурні та дикорослі рослини (дерева, кущі, багаторічні й однорічні трави), які використовують для оздоблення житлових та громадських споруд. Добирають з урахуванням декоративних та еколого-біологічних особливостей. Л. Рубцов за фізіономічними ознаками декоративних якостей дерев розрізнив п'ять груп хвойних (ялинові, сосни, модринові, туєві, тисові) та вісім груп листяних тіньових (дубові, платанові, горіхові, ясеневі, гледичієві, березові, тополеві і вербові) типів.

Декоративні хвойні рослини

Туя західна

Модрина

Ялиця

Для кожного представника характерні певні висота, форма, силует крони, текстура кори, колір листя, квітів і плодів. У сучасних паркобудуванні декоративні рослини висаджують здебільшого куртинами, використовуючи для цього породи з добірною формою крони, тонким рисунком гілок, гарними листям, квітами та плодами. Куртини можуть бути чистими (з однієї породи) та змішаними (з декількох порід); за конструкцією – простими (одноряд.) і складними (два і більше ярусів); за структурою зеленого намету – щільними, серед. щільності, ажурними; за розмірами (заг. кількість рослин і сумар. діаметр проекції крон) – малими (2–3 рослини з діаметром проекції крон до 20 м), серед. (4–7 рослин з діаметром крон до 50 м), великими (10–18 рослин з діаметром крон до 80 м).

Кімнатні (горщечкові, хатні) декоративні рослини за фізіономічними ознаками декоративних якостей поділяють на квітучі, декоративно-листяні, виткі

та ампельні, сукуленти. Горщечкові рослини вирощують для разового (упродовж одного сезону) і багаторазового (упродовж кількох років) використання. Їх поділяють на рослини весняного, літнього, осін. та зимового цвітіння.

Декоративно-листяні рослини здебільшого не дають їстівних плодів, і вирощують їх переважно заради листя, але це не означає, що всі вони не привабливі під час цвітіння. Однак декоративність листя – головна ознака цієї групи рослин. Причому враховується привабливість культури не тільки в період активного росту, а й восени, коли листопадні рослини змінюють забарвлення свого листя.

Створюючи на своїй ділянці рослинне співтовариство й домагаючись закінченості композиції, важливо представити її трьома елементами: травами, кущами та деревами. До декоративно-листяної групи входять рослини всіх цих садових форм: низькорослі, середньорослі та високорослі. Основна перевага культур цієї групи в тому, що рослини, які її складають, декоративні впродовж усього періоду вегетації, а не тільки під час цвітіння. Крім того, декоративно-листяні чагарники та дерева використовуються не тільки як тло для квітучих рослин, але можуть виступати й у якості солітерів.

Декоративно-листяні рослини

Гаультерія

Бруслина

Барбарис

Ще однією чеснотою декоративно-листяних рослин є їхня невибагливість, морозостійкість і здатність добре зносити обрізування.

Багатьом садівникам доводиться стикатися з необхідністю задекорувати якусь непривабливу частину двору, заповнити нічим не зайнятий простір або надати привабливість прикореневим колам дерев. У таких випадках стають у пригоді ґрунтопокривні багаторічники.

ХІД РОБОТИ

Завдання 1. Надайте загальну характеристику декоративних рослин їх господарське значення (поширення, використання, площі, хімічний склад тощо).

Завдання 2. Описати ботанічні, біологічні та господарські показники декоративних рослин за формою таблиці 1.

Завдання 3. Охарактеризуйте типи декоративних рослин.

Завдання 4. Опишіть біологічні особливості декоративних рослин: відношення до тепла, світла, вологи, ґрунту.

Зміст звіту. Результати виконання завдань.

Таблиця 1

Ботанічні, біологічні та господарські показники декоративних рослин

Назва рослини	Ботанічна назва родини (українською мовою)	Ботанічна назва родини (латинською мовою)	Тривалість життєвого циклу	Місце використання	Значення для людини
Трав'янисті (одно- та багаторічні)					
Кущові					
Деревні					

Кімнатні					

Контрольні питання

1. Які ви знаєте декоративні рослини?
2. Які особливості декоративних рослин?
3. Види декоративних рослин, їх характеристика.
4. Товарознавча характеристика декоративних рослин.
5. Види хвороб на декоративних рослинах.
6. Показники і норми якості декоративних рослин.

Література:

1. Деревя, чагарники, ліани в ландшафтній архітектурі : навчальний посібник / В. П. Кучерявий, Р. Б. Дудин, Н. П. Ковальчук, О. С. Пилат Львів : Кварт, 2004. 138 с.
2. Вигера С., Ключевич М., Ковальчук Р. Методологія освітніх програм школи філософії їжі та природокористування: навч.-метод. посібник / за наук. редакцією С. Вигери. Київ: ЦП «Компринт», 2024. 137 с.
3. Вигера С. М., Ключевич М. М., Ковальчук Р. Л. Аргументація введення новітніх термінів у системі наук про їжу людини та живлення біоти. Moderní aspekty vědy: XL. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. P. 753–765.
4. Вигера С. М., Ключевич М. М., Ковальчук Р. Л. Обґрунтування новітньої методології забезпечення здоров'я фітоценозів. Moderní aspekty vědy: XLVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. P. 166–175.
5. Вигера С.М. Фітонцидологія з основами вирощування та застосування фітонцидно-лікарських рослин.К.: Вирій, 2001. 158 с.
6. Введення до спеціальності: навч. посіб. / за ред. Примака І. Д., Примака О. І. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.

7. Довідник із захисту рослин / Л.І. Бублик, Г.І. Васечко, В.П. Васильєв та ін. За ред. М.П. Лісового, К.: Урожай, 1999. 744с.

8. Журнали: Пропозиція, Агроном, Аграрная наука, Карантин і захист рослин, Новини захисту рослин, Вісник аграрної науки, Агрокомпас.